

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ძველი ენები და ცივილიზაციები / Ancient Languages and Civilizations

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: სიბველეთმცოდნეობის მაგისტრი / Master of Arts in Ancient Studies

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: პროგრამა მოიცავს 120 ESTC კრედიტს, რომელთაგან 20 კრედიტი ეთმობა სავალდებულო საგნებს, 70 კრედიტი – არჩევითს (არჩევითი კრედიტის ფარგლებში სტუდენტს შეუძლია მისთვის სასურველი საგნის არჩევა როგორც საკუთარი პროგრამის, ისე მონათესავე პროფილის სამაგისტრო პროგრამების კურსების ჩამონათვალიდან), ხოლო 30 კრედიტი – სამაგისტრო ნაშრომს.

სწავლების ენა: ქართული

პროგრამის მიზანი: სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს ახლო აღმოსავლეთისა და ხმელთაშუაზღვისპირეთის ძველი ენებისა და ცივილიზაციის კომპლექსური სპეციალისტები, რომლებიც შეძლებენ ფილოლოგიურ, ისტორიულ, ქვეყანათმცოდნეობით, კულტუროლოგიურ კვლევას თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებისა და უახლესი ინტერდისციპლინარული მეთოდების გამოყენებით, სწავლისა და მუშაობის გაგრძელებას როგორც ვიწრო სპეციალობით – სიბველეთმცოდნეობის რომელიმე ქვედარგში, ასევე მომიჯნავე დარგებში. მიზნის მისაღწევად პროგრამა უზრუნველყოფს 1. „მკვდარი ენების“ (არჩევით: აქადური, შუმერული, ეგვიპტური, ხათური, ხეთური და სხვა ანატოლიური ენები, ურარტული, ძველი ბერძნული, ლათინური) შესწავლას (ან არჩეულ ენაში ცოდნის გაღრმავებას, თუ მაგისტრანტს ეს ენა შესაბამისი ძირითადი ან დამატებითი საბაკალავრო პროგრამის, ან არჩევითი კურსების ფარგლებში სწავლების წინა საფეხურზე უკვე შესწავლილი აქვს); 2. ამ ენებზე შედგენილი სხვადასხვა ჟანრისა და შინაარსის ტექსტების ნიმუშების კომპლექსურ შესწავლას; 3. ახლო აღმოსავლეთისა და ხმელთაშუაზღვისპირეთის ძველი ცივილიზაციების ისტორიის, რეგიონის ისტორიის საკვანძო მომენტებისა თუ პრობლემების შესწავლას.

სამაგისტრო პროგრამის აქტუალობას განაპირობებს საქართველოს მრავალსაუკუნოვანი ისტორიული და კულტურული კონტაქტები აღნიშნულ რეგიონებთან, ამ სამყაროს როლი და მნიშვნელობა ქართველური ტომებისა და ძველი ქართული კულტურის ფორმირების პროცესში.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

- საერთო სამაგისტრო გამოცდა;
- ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი ჰუმანიტარული და სოციალური მეცნიერებების დარგებსა და ქვედარგებში; ან შესაძლებელია გავლილი ჰქონდეს ამავე მიმართულების დამატებითი (minor) პროგრამა.
- მისაღები გამოცდა სპეციალობაში (წერითი);
- უცხო ენა (ინგლისური/ გერმანული /ფრანგული). პროგრამაზე სწავლის გასაგრძელებლად საჭიროა უცხო ენის B 1 დონეზე ცოდნის დადასტურება გამოცდით ან საერთაშორისო

აღიარების მქონე სერთიფიკატით (სამაგისტრო პროგრამის დამთავრებამდე B 2 დონემდე ენის ცოდნის გაუმჯობესების პერსპექტივით).

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება – მაგისტრს გააჩნია ზოგადად სიძველეთმცოდნეობის ღრმა და სისტემური ცოდნა, რომელიც ახალი, ორიგინალური იდეების შემუშავების, პრობლემების გამოკვეთისა და მათი გადაჭრის გზების ძიების საშუალებას აძლევს. იგი იცნობს მის მიერ შერჩეული კონკრეტული ძველი ენის გრამატიკის საფუძვლებს; ამ ენებზე არსებული წერილობით წყაროებს, მათი ტრანსლიტერაციის, თარგმანისა და ინტერპრეტაციის სპეციფიკას; რელიგიური წარმოდგენების, კულტურის სხვადასხვა სფეროს, სახელმწიფო სტრუქტურებისა და სამართლებრივი საზოგადოების ჩამოყალიბების უძველეს ეტაპებს. მაგისტრს აქვს ერთ-ერთი ევროპული ენის (ინგლისურის/გერმანულის /ფრანგულის) ცოდნა B2 დონეზე მისი სასწავლო და კვლევითი მიზნებისთვის გამოსაყენებლად.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი – მაგისტრს შეუძლია ზოგადად სიძველეთმცოდნეობის სფეროში და, კერძოდ, მის მიერ არჩეულ ენასა თუ ცივილიზაციასთან დაკავშირებით კომპლექსური პრობლემების ამოცნობა და მათი გადაჭრა დარგში მიღებული კვლევის მეთოდების გამოყენებით; ცოდნის გამოყენება ახალ, გაუთვალისწინებელ გარემოში ან (მომიჯნავე) მულტიდისციპლინურ კონტექსტში; შეუძლია კომპლექსური პრობლემების გადაწყვეტის ახალი, ორიგინალური გზების ძიება, მათ შორის, კვლევის დამოუკიდებლად განხორციელება უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით; ჰუმანიტარული სფეროსთვის დამახასიათებელი კვლევითი მეთოდების გამოყენებით წყაროების დამუშავება და კვლევითი ან ანალიტიკური ხასიათის პროექტის განხორციელება. პროგრამით მიღებული შესაბამისი ღრმა და სისტემური ჰუმანიტარული ცოდნის, უნარების საფუძველზე აქვს ლინგვისტური, ლიტერატურული, ისტორიული და სოციალური პროცესების შეფასებისა და ანალიზის უნარი; ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების განზოგადებისა და ისტორიულ კონტექსტში განხილვის უნარი. მას შეუძლია მის მიერ არჩეული ძველი ენიდან ტექსტის ტრანსლიტერაციისა და თარგმანის შესრულება, მისი ფილოლოგიური, ისტორიული და კულტუროლოგიური ანალიზი. მაგისტრს შეუძლია ერთ-ერთ ევროპული ენაზე (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული) სასპეციალიზაციო დარგში სამეცნიერო ლიტერატურის გაგება და დამუშავება, ასევე სამეცნიერო ხასიათის ტექსტის შედგენა (საკონფერენციო მოხსენება, სამეცნიერო სტატია და სხვ.) და დარგობრივი პრეზენტაციის მომზადება შესწავლილი ენის შესაბამის უცხოენოვან აუდიტორიაში.

დასკვნის უნარი – მაგისტრს შეუძლია სფეროსათვის დამახასიათებელი რთული და არასრული ინფორმაციის (მათ შორის, უახლესი კვლევების) კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე დასაბუთებული დასკვნების ჩამოყალიბება; უახლეს მონაცემებზე დაყრდნობით ინფორმაციის ინოვაციური სინთეზი; განყენებული მონაცემებისა და /ან სიტუაციების ანალიზი დარგობრივი სფეროსათვის შესაბამისი როგორც სტანდარტული ისე ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით, დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბება და მკაფიო არგუმენტებით დასაბუთება; ზუსტი ფორმულირებით გადმოცემა. მას აქვს პრობლემის სინქრონიაში და დიაქრონიაში ხედვის უნარი; სისტემის (სტრუქტურის) შემადგენელი ცალკეული ელემენტების ურთიერთზეგავლენის გააზრების, სიტუაციაში ადაპტირების და მინიმალური დახმარების პირობებში მუშაობის და გადაწყვეტილების მიღების უნარი. ჯგუფური თუ დამოუკიდებელი მუშაობის პირობებში მას შეუძლია აბსტრაქტული მონაცემებისა და კონცეფციების საჭიროებისამებრ ტრანსფორმაცია და პრობლემის გადაჭრის გზების მონახვა. შეუძლია სასპეციალიზაციო სფეროში კომპლექსური

პრობლემების იდენტიფიცირება და მათი გადაჭრა სათანადო ცოდნისა და მეთოდების გამოყენებით.

კომუნიკაციის უნარი – მაგისტრს შეუძლია დისკუსიაში პროფესიულ დონეზე მონაწილეობა, თავისი დასკვნების, არგუმენტაციისა და კვლევის მეთოდების გაზიარება აკადემიური, სამეცნიერო და პროფესიული წრეებისთვის ქართულ და უცხოურ ენებზე, მას შეუძლია ასევე თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების აქტიურად გამოყენება დარგობრივ სფეროში. აქვს საჯარო გამოსვლის ტექსტის, სამეცნიერო ნაშრომის ქართულ და უცხო ენაზე შექმნის უნარი აკადემიური ნორმებისა და სტანდარტების დაცვით, ქართულ და უცხო ენაზე პრეზენტაციის წარმართვის უნარი;

სწავლის უნარი – მაგისტრს შეუძლია სწავლის პროცესის თავისებურებების გაცნობიერება, დამოუკიდებლად დაგეგმვა და წარმართვა; საკუთარ თავზე მუშაობა და მაგისტრატურაში მიღებული ცოდნისა და უნარების დარგობრივ საქმიანობაში დამოუკიდებლად სრულყოფა; სამეცნიერო დარგობრივ ლიტერატურაზე დამოუკიდებელი მუშაობით ცოდნის განახლება.

ღირებულებები – მაგისტრს კარგად აქვს გაცნობიერებული პროფესიული, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობები და სათანადო აკადემიური და ეთიკური ნორმები. იცავს აკადემიური პატიოსნებისა და ეთიკის სტანდარტებს; ინტერპერსონალური ურთიერთობების ეთიკას. მას აქვს კულტურათაშორისი განსხვავებების, კულტურული მრავალფეროვნების აღქმის, ადეკვატური გაგებისა და პატივისცემის უნარი; ახასიათებს ტოლერანტობა, განსხვავებული კონფესიების, კულტურებისა და აზრის პატივისცემა; დემოკრატიული ფასეულობების პატივისცემა; შეუძლია ღირებულებებისადმი თავისი და სხვების დამოკიდებულების შეფასება და ახალი ღირებულებების დამკვიდრებაში წვლილის შეტანა.

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები: სწავლის შედეგების მისაღწევად პროგრამა ლექციის, სამუშაო ჯგუფის, სემინარის, საშინაო დავალების, შუალედური შეფასების, პრეზენტაციის, რეფერატის, ესეს, თარგმანის, სამაგისტრო ნაშრომის (ან თარგმანის, ტრანსლიტერაციის), დასკვნითი გამოცდის და სხვ. ფორმატში იყენებს სხვადასხვა მეთოდს (ვერბალური მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, მასალის დაკონსპექტება, ანალიზი და სინთეზი, ახსნა –განამატრებითი მეთოდი და სხვ.)

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის თანახმად შეფასება ხორციელდება შემდეგნაირად: 91 -100 – ფრიადი, A; 81-90 –ძალიან კარგი, B; 71-80– კარგი,C; 61-70– დამაკმაყოფილებელი, D; 51-60–საკმარისი, E; 41-50– ვერ ჩააბარა, FX; 0-40 – ჩაიჭრა, F. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით.

დასაქმების სფერო – კურსდამთავრებული შეიძლება დასაქმდეს კერძო და სახელმწიფო სტრუქტურაში: არქივებში, მუზეუმებში, ბიბლიოთეკებში, ტურისტულ ორგანიზაციებში, ადმინისტრაციულ სტრუქტურებსა და ორგანიზაციებში, გამომცემლობებში, არქეოლოგიურ ექსპედიციებში. პედაგოგიკის 60 ECTS კრედიტიანი პროგრამის არჩევის შემთხვევაში

კურსდამთავრებულს საშუალება ეძლევა მოიპოვოს მასწავლებლის მაძიებლის სტატუსი ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში, ხოლო 1-წლიან მაძიებლობის პერიოდის და მასწავლებლის სასერთიფიკაციო გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემთხვევაში მოიპოვოს მასწავლებლობის უფლება. აღნიშნული სპეციალობის მაგისტრს შეუძლია ასწავლოს: ისტორია, მითოლოგია, რელიგია და კულტურა. იყოს ექსპერტი ორიენტალური და მედიტერანული სიძველეების განხრით. მას უფლება ეძლევა, სწავლა გააგრძელოს დოქტორანტურაში.

სასწავლო გეგმა: იხ. დანართი № 1

სილაბუსები: იხ. დანართი № 2

პროგრამის ხელმძღვანელი: პროფ. ლევან გორდეზიანი, პროფ. ირინე ტატიშვილი.

დამატებითი ინფორმაცია:

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ:
იხ. დანართი № 3

პროფესორები: ლევან გორდეზიანი, ირინე ტატიშვილი, ჯემალ შარაშენიძე
ასოცირებული პროფესორები: ეკა კობახიძე, მარიკა მშვილდაძე
მოწვეული პროფესორი მანანა ხვედელიძე.

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსების შესახებ:
პროგრამა ხორციელდება კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტისა და ასირიოლოგიის დეპარტამენტის ბაზაზე.

პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა: პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა ხდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიუჯეტიდან, რომელიც უნივერსიტეტის ბიუჯეტის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს. საფაკულტეტო ბიუჯეტი უზრუნველყოფს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული ლექტორების შრომის ანაზღაურებას, პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მოვლასა და სრულყოფას.